

OBSAH

NÁŠ SVĚT

Podzim

Září – podle Soni Nové (Petrklíče)	5
Kdo kde bydlí	6
Jak mluví zvířata	7
Na prázdninách	8
O prázdninách ve škole	9
Alík ve škole	10
Říkanky – lidové	11
Říkadla malé Kačky, říkanky – lidové	12
První pohádka – František Hrubín (Špalíček veršů a pohádek)	14
Co se říká o počasí – lidové pranostiky	15
Co to znamená, když se řekne – přísloví	15
Říkanky – lidové	15
Helenčin tatínek – podle Miloše Malého	16
Vlaštovky táhnou – Josef Václav Sládek (Sládek dětem)	17
Už krásný podzim – Jaroslav Seifert (Koulelo se, koulelo)	17
Anička a vlaštovky	18
Říkanka – lidová	18
Malý Bobeš ve vlaku – podle Josefa Věromíra Plevy (Malý Bobeš)	19
Napřed je práce a potom je zábava	20
O kocourovi, který mluvil – podle Josefa Lady (Mikeš)	21
Ježek Ježourek, Ježourek v sadě – podle Jarmily Minaříkové (Ježourek)	22
Co se říká o počasí – lidové pranostiky	24
Co to znamená, když se řekne – přísloví	24
Říkanka – lidová	24
Rybolov – podle Ladislava Stehlíka	25
První sníh – podle Boženy Němcové (Babička)	26
Jak žalud přivedl Martina k rozumu – podle Oldřicha Syrovátky (Bajky dětem)	27
Mytí – podle Josefa Čapka (Povídejme si, děti)	28

Zima

Na Mikuláše, Zima – Jiří Žáček (Chumelí se, sněží)	29
Co se říká o počasí – lidové pranostiky	30
Co to znamená, když se řekne – přísloví	30
Koledy – lidové	30
Vánoce	31
Vánoční stromek – Karel Kilián	32
Počítání oveček	33
Uspávanka s počítáním ovcí – Jan Skácel (Uspávanky)	34

Ukolébavka pro malíčkou – lidová	34
Ptal se včera pána pán – Josef Kainar (Nevídáno, neslýcháno)	35
Co se říká o počasí – lidové pranostiky	36
Koleda, říkanka, hádanka – lidové	36
Co se říká	37
Těžká hádanka	38
Nejmenší velké zvíře, Tygr s modrýma očima – podle Markety Zinnerové (Linda, kočka zahradní)	39
Okřídený sněhulák – podle Olgy Hejně (Pohádky na dobrou noc)	41
Vánice a metelice – Miroslav Florian (Jaro, napověz)	42
Bažanti – Zuzana Nováková (Říkanky pro dva copánky)	42
Eskymácká abeceda – Jiří Žáček (Aprílová škola)	43
Klouzačka – Jiří Žáček (Chumelí se, sněží)	43
Jak Vochomůrka vynalezl sněhovou kouli – podle Václava Čtvrtka (Pohádky z pařezové chaloupky)	44
Sněží – Jiří Havel	45
U Matěje – Jiří Žáček (Chumelí se, sněží)	46
Co se říká o počasí – lidové pranostiky	47
Haló, pane karnevale – Milena Lukešová (Chumelí se, sněží)	47
O pejskovi a kočičce, jak psali dopis; Domeček se ztratil – podle Josefa Čapka (Povídání o pejskovi a kočičce)	48
Dejte mi pastelku – Jan Vodňanský (Šlo povidlo na vandr)	50

Jaro

Co všechno musí udělat jaro – František Halas (Před usnutím)	51
Jaro	52
Kuličky na jaře – František Hrubín (Modré nebe)	52
Říkanky – lidové (Do kola)	53
Koloběžka	54
Co se říká	55
Co se říká o počasí – lidové pranostiky	56
Co to znamená, když se řekne – přísloví	56
Hádanka – podle Oldřicha Syrovátky	56
Velikonoce	57
Slepíčka – Jan Čarek (Dobrý den, zvířátka)	58
Velikonoční – Milena Lukešová	58
Otloukej se! – František Hrubín (Špalíček veršů a pohádek)	59
Říkanky – František Hrubín (Ladův veselý přírodotopis)	59
Říkanky – lidové (Do kola)	60
Špačkové – František Hrubín	61
Tři koťata – podle Vladimíra Sutějeva	62
Říkanky – lidové (Do kola)	63
Májová koťata – František Hrubín (Špalíček veršů a pohádek)	63
Myšičko, myš – Oldřich Syrovátky (Běžel z lesa zajíček)	64
Kočko, kočko kočkatá – Karel Konrád (Běžel z lesa zajíček)	64

Co to znamená, když se řekne – přísloví	65
Hádanka	65
Brouk – Jan Vodňanský	65
Fialka – František Hrubín (Nesu, nesu kvítí)	66
Rozpočitadlo, písnička – lidové	66
Říkanky – lidové	67
Hrátky zmatky se zvířátky, Žabák Kvak – Lubomír Graca (Tichý přístav duše)	68
Panenka – Jan Čarek (Ráj domova)	69
Starý pes a vlk – podle Eduarda Petišky	70
Kouzelná komora – podle Michaila Iljinina	71
Jak dvě kozy byly tvrdohlavé – podle Oldřicha Syrovátky (Bajky dětem)	72
Jak se ochočí divoký kůň – podle Ondřeje Sekory (Ferda Mravenec)	73

Léto

Říkanka – lidová	74
Ahoj, ahoj – Ladislav Dvořák (Jak si hrají tátové)	74
Co se říká o počasí – lidové pranostiky	75
Co to znamená, když se řekne – přísloví	75
Říkanka, rozpočitadla – lidové	75
V létě	76
V lese	77
Pohádka – lidová	77
Zajíc hrdina	78
Motýli, Divy, Potůček – Jan Čarek (Ráj domova)	79
Vodník – Karel Jaromír Erben (Kytice)	80
Rosnička, Muchomůrka, Konvalinka – Jan Čarek (Ráj domova)	81
Říkanky – lidové (Do kola)	83
Děťátko spí – Jan Čarek (Ráj domova)	84
Dvě žáby – podle Martiny Drijverové	85
Elektrika – Jitka Novohradská	86
Pes z Mokropes – podle Jiřího Havla	86
Nejkrásnější oči	87
Barvy – Jiří Havel	87
Maminkám – Ladislav Stehlík	88
Matičce – Josef Václav Sládek (Těm nejmenším)	88
Červené jablčko – podle Josefa Kožíška	89
Lenivý Jarek – lidová pohádka	90
Jahody – František Hrubín (Nesu, nesu kvítí)	91
Co dělá tráva – Ladislav Dvořák (Z modré konvičky prší na Žofín)	91
Kuřátko v obilí – František Hrubín (Špalíček veršů a pohádek)	92
Jak vyrostl stůl – podle Eduarda Petišky	94
Čtyři přání – podle K. D. Ušinského	96
O pejskovi a kočičce, Pejsek a mýdlo, Jak pejsek a kočička myli podlahu – podle Josefa Čapka (Povídání o pejskovi a kočičce)	97
Ráj domova – Jan Čarek (Ráj domova)	100

POHÁDKY

O řepě – podle Františka Bartoše (Kytice)	102
O zlaté sekyře – podle Josefa Kožíška	103
O zlaté rybce – lidová pohádka (Zvonící lipka)	104
Pohádka o slepičce – lidová	106
Hrnečku, var! – podle Karla Jaromíra Erbena (Pohádky)	107
Červená Karkulka – podle Charlese Perraulta (Pohádky)	108
O Palečkovi, který vyrostl – František Hrubín (Špalíček veršů a pohádek) .	110
O šídlu, kohoutu, kačeru a houseru – podle Františka Bartoše (Kytice)	112
Jak šel Honza pro lék – podle Jiřího Horáka (Český Honza)	113
Co vyprávěl vítr bílé růži, O pasáčkovi měsíci – podle Jana Vladislava (Uzel pohádek)	114
Kohout, pes a liška – lidová	115
Jeníček a Mařenka – lidová (Sedmikráska)	116
Perníková chaloupka – František Hrubín (Špalíček veršů a pohádek)	117
Sedlák a medvěd – podle Michaila Bulatova (Veselé pohádky a říkadla)	118
O Budulínkovi – lidová (Pohádky našich dětí)	119
O koblížkovi – podle Františka Bartoše (Kytice)	122
Jak dědeček měnil, až vyměnil – podle Františka Bartoše (Kytice)	125
O králi a Honzovi – podle Boženy Němcové (Pohádky)	128
O dvou sestrách – podle Pavla Černého	129
Šnečí autobus – podle Ondřeje Sekory (Pohádky na dobrou noc)	130
O švestkové chaloupce a veselé školičce – podle Aloise Mikulky (Aby se děti divily)	131
Matka a její synové – lidová (Čínské pohádky)	132
Jak Enšpígl naučil osla číst – podle Jiřího Koláře a Josefa Hiršala (Enšpígl)	133
O kouzelné jabloni – lidová	134
Houževnatý chlapec – lidová	136
O poslední vlaštovce – podle Eduarda Petišky (Pohádkový dědeček)	138
Tři prasátka – lidová (Mé nejkrásnější pohádky)	140
Šípková Růženka – Josef Hiršal	142
O dvanácti měsíčkách – podle Boženy Němcové (Českým dětem)	144
Princezna na hrášku, Ošklivé káčátko – podle Hanse Christiana Andersena (Pohádky)	146
Dlouhý, Široký a Bystrozraký – podle Karla Jaromíra Erbena (Pohádky) ...	149
O kupci a slavíkovi – lidová (Čínské pohádky)	152
Sněhurka a sedm trpaslíků – podle Františka Hrubína (Špalíček veršů a pohádek)	153
Pohádka – Vítězslav Nezval (Manon Lescaut)	156